

# SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr  
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.  
Posamezne številke veljajo 7 kr.  
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 96.

V Ljubljani, v sredo 29. aprila 1891.

Letnik XIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem prične se nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubše vabi

upravištvo.

Naročnina razvidi se na glavi lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določajo naročnine, se ne ozira.

Državni zbor.

Z Dunaja, 28. aprila.

Posvečevanje nedelj.

Velik del večerajne seje veljal je pretresanju Hajekovega predloga glede posvečevanja nedelj. Prav obširno so o tej zadevi govorili poslanci Gessmann, Siegmund, Kaizl, dr. Lueger, Rottmayr in Menger. Antisemita Gessmann in Lueger poudarjala sta potrebo počitka ob nedeljah in liberalcem očitala, da so oni s svojimi določbami in s svojim hlepenjem po dobičku obrtnike in trgovce spravili ob počitek, ki so ga v prejšnjih časih ob nedeljah in praznikih imeli. Siegmund in Menger sta nasprotno trdila, da je liberalna stranka skrbela za obrtnike in rokodelce, in da se imajo samo nji zahvaliti za svoje pridobitve. Mladočeški poslanec dr. Kaizl je omenjal nekega shoda trgovskih pomočnikov na Češkem, ki ne zahtevajo samo počitka, ampak tudi posvečevanje nedelj, ter je priporočal finančnemu ministru, naj dovoli nedeljski počitek tudi onim, ki prodajajo tabak in koleke.

Po triurnem besedovanju izročen je bil dotični predlog v pretresanje obrtnemu odseku, ki mu je sinoči za poročevalca odločil poslanca Chotkovskega.

Nemir in prepir.

Ko je poslanec Siegmund govoril o zaslugah liberalne stranke za obrtni in rokodelski stan, segal mu je antisemitski poslanec Schneider z raznimi besedami večkrat v besedo, kar je enkrat vzbudilo hud vriš, iz katerega je bil slišati opomin: Dajte mir, saj nismo v krčmi! Tudi žid Bloch je pri nekem takem klicu k miru opominjal Schneiderja, ki mu je pa odgovoril: Pojte k židom v Kolomejo! In vi v jetnišnico, se odreže Bloch! Danes je bil Schneider pri predsedniku in zahteval, da naj zaradi tega izreka pokara Blocha! Pa tudi časnikarji so bili prišli k predsedniku in so tirjali, da naj k redu pokliče Schneiderja, češ, da jih je pital z jetniščarji. Gospod predsednik si dá prinesiti stenografični zapisnik, pa v njem ne najde tega, kar je Schneider očital Blochu, pa tudi tega ne, kar so časnikarji trdili o Schneiderju. Zato je v pričetku današnje seje rekel, da ne more nikogar pokarati, ker se to menda ni zgodilo, o čemur se pri njem pritožujejo.

Po teh besedah se oglasi Bloch in strastno kričeč našteva klice Schneiderjeve, ki so bili slišati med posameznimi govori in ki so natančno zapisani in natisnjeni v stenografičnem zapisniku. Kar je pa on govoril, tega v stenografičnem zapisniku ne najde. On je namreč večeraj Schneiderju rekel, da ni za državni zbor, ampak da je zrel za jetnišnico, ali teh besed v stenogramu ne najde. Zato se mora pritožiti zaradi te dvojne mere. Ko je Bloch potrdil, da je res govoril besede, zaradi katerih se je Schneider pritoževal pri predsedniku, vstane v zbornici strašanski vriš, slišali so se klici: „to je nesramno!“ „to je židovska predrznost!“ itd., na galeriji pa so ploskali, pa ne vém komu, ali Blochu, ali Schneiderju, in dolgo je trajalo, predno se je polegel vriš in je mogel predsednik priti k besedi in Blochu povedati, da ga zaradi njegovih besed pokliče k redu. Ali v tem trenutku skoči Schneider

po koncu in na vse grlo zakriči: Žid je govoril! Zaradi teh besed je bil tudi on pokaran od predsednika.

Volitve raznih odsekov.

Razven predloga glede posvečevanja nedelj bil je večeraj v prvem branju rešen predlog Jacquesov za stran odškodovanja nedolžno obsojenih in v pretresanje izročen posebnemu odseku 18 udov. Drugi predlog Jacquesov glede novega kazenskega zakona bil je pa odložen za današnjo sejo, ker se je bilo razven Jacquesa in Vašattya oglasilo še mnogo drugih govornikov. Predsednik torej pretrga razpravo in ukaže pobrati volilne listke za odseke, ki so stali na dnevnem redu. Izmed slovenskih poslancev so bili izvoljeni:

V odsek za najvišji računski urad: Globočnik in Klun; v odsek za pregled postave o živinski kugi: Pfeifer; v odsek za odpravo izjemnih zakonov: Kušar; v pristojbinski odsek: Pfeifer; za poljedelski odsek: Gregorec in Povše; v odsek v službeno pragmatiko: Globočnik in Spinčič; v odsek za vinorejo: Pfeifer, Alfred Coronini, Robič in Ferjančič. Ker Poljaki nimajo nobenega vinorstva in ta odsek za nje ni nobenega pomena, odstopili so torej eno mesto konservativnemu klubu, ki je zanj odločil poslanca Robiča, drugo mesto pa so Rusini prepustili dr. Ferjančiču. Na ta način je prišlo, da so v tem odseku ravno Slovenci najbolj zastopani.

V današnji seji

je poslanec Globočnik izročil peticojo mesta Kranj za zopetno ustanovitev kranjske gimnazije; potem so bile rešene in razdeljene došle vloge, in brez ugovora potrjena prememba zakona glede preskrbovanja c. kr. vojaških, mornarskih in deželnoobrambovskih oseb.

Dalje so bili v prvem branju raznim odsekom izročeni naslednji predlogi: Predlog Jacquesov glede novega kazenskega zakona kazenskemu odseku;

## LISTEK.

Pripovedke sv. Cirila, moravskega apostola

s kritično preiskavo dokazov o njih istinitosti, objavil Komorant Simon Perzieh. (Poslovenil Gašpar Majar.)

Ko sem l. 1844 ponemčil od Baltazarja Korderija z naslovom: „Apologi morales St. Cyrilli anno 1680“ v Beču izdane pripovedke in jih dal na svetlo z naslovom: „Nравne pripovedke sv. Cirila“ v Breslavi, pristavil sem opombo: „Zdi se mi, da apostola moravskega“, ker nesem bil tedaj še sam na čistem o osebi in istosti spisateljevi. Skozi 16 let sem iskal dokazov za to, nisem se plašil ne truda, ne žrtev, dokler se mi ni vendarle posrečilo najti in dokazati, da je pravi pisatelj teh pripovedek moravski apostol sv. Ciril.

Pred vsem čujmo, kaj méni Korderij o teh pripovedkah! V svojem predgovoru pravi: „Ko smo zadnjič preložili svojo akademiško knjigarno na pripraviš kraj in sem pri tem posebno pozorno pazil zlasti na rokopise, prišlo so mi v roke te pripovedke, katerim pisatelj je zgoraj zapisani sv. Ciril. Kolikerkoli sem se pa trudil, žal, nisem mogel določiti, jim je li pisatelj jeruzalemski ali aleksandrijski ali sicer kateri Ciril, ker teh od Cirila spisanih pripo-

vedk ne omeni ni Focij ni Sikst sijenski v svoji „knjigarni svetnikov“, ni Póserin v svojem „apparatu“. Temu se nam pa ni čuditi, da stopi to delce še le zdaj v javnost, ker je bilo tudi prav mnogo del cerkvenih očetov onim učenim možem popolnoma neznanih, ker so tu in tam doslej skrita ostala po zasebnih in javnih knjigarnah. Vzorec, katerega sem se jaz posluževal, je kakor kaže vezanje s prekrasnimi kraljevimi znamenji, iz knjigarne ogrskega kralja Matije Korvina, ki je bila tedaj sloveča skoraj po vsem iztoku ter bila podarjena naši akademski knjigarni po preč. dunajskem škofu Fabru . . . Bila je pisana sicer na pergamentu prekrasno lepo, toda tako pogrešno, da je bilo v malokaterem stavku mogoče najti pravo smisel, zaradi tega sem se moral zelo truditi, da najdem in podložim saj dozdevni smisel. Če bi pa bila tu in tam ne ravno srečno izražena, prosim, da mi oprostite, ker sem pripravljen spopolniti jo, ako najdem kje kak grški proizvod.“

Iz te Korderjeve izjave izhaja: 1) da je neki sv. Ciril pisatelj teh pripovedk; 2) da so jih visoko čislali, ker so jih tako prekrasno vezali in s kraljevimi znamenji ozaljšali; 3) da niso tiskane, ampak prekrasno pisane z roko; 4) da je rokopis bil pisan še pred letom 1490, v katerem letu je umrl kralj Korvin; 5) da so bile pisane izvirno v grškem jeziku, ker upa Korderij, da mu pride kak gršk proizvod v roke. Zadnja okolščina nam kaže domovino

teh pripovedek — namreč iztok, Carjigrad, kjer so v 9. stoletju umetnosti in znanosti najlepše cvetele, ko so se v zatoku in celo v Rimu le malo pečali z grškim jezikom.

Domovina tem pripovedkam je iztok, ker jih ni l. 1490 najti v nobeni knjigarni na zahodu.

Dr. L. Wachler piše (v svoji leposlovni zgodovini, Lipsko 1830): „Mej pisatelji IX. stoletja je opomniti: Star prevod 95 grških pripovedk v 4 knjigah thessalskega Kyrilla († 868) ali koga drugega manj znanega Cirila (v XIII. stoletji?)“ Wachler, sloveč poznavalec slovstva torej pravi, da so bile pripovedke spisane grški in sicer od solunskega Cirila, ki je ravno moravski apostol, le da ne pove virov, na katere opira svojo izjavo.

Naš Korderij stavi vprašanje: Je-li pisatelj teh pripovedk jeruzalemski ali aleksandrijski, ali sicer kateri Ciril? Odgovora ni pristavil. — Po mnenju Simona Perzieha ni noben teh dveh Cirilov pisatelj „Nравnih pripovedk“. Spisi aleksandrijskega Cirila so premalo znani; spisi jeruzalemskega Cirila se imenujejo: 23 katehez — pripovedk pa ne omeni noben pisatelj. Pa tudi žalostne razmere svete cerkve, v katerih sta ta dva Cirila živel — govorijo zoper to, da bi bil kateri teh Cirilov spisal pripovedke. Tedaj sta se morala ta dva neprestano boriti zoper krivoverce in zoper nje braniti verske nauke. Pregarjali so ju judje, pagani in



predlog Herbstov glede odprave mitne, budgetnemu odseku; predlog Dersehattov zaradi premembe zakona o vojaški taksi, vojnemu odseku; predlog Tauschetov zaradi prememb pri živinozdravniških zadevah, pa odseku za živinsko kugo.

Ko to sklepam, pričela se je razprava o predlogu mladočeškega poslanca Tilserja glede premembe volilnega reda za državni zbor, o katerem sedaj govori poslanec Plener, ne da bi ga pa poslanci poslušali s posebno pazljivostjo.

## Prvi maj.

Približal se je dan prvega maja. Prejšnja leta se je navadno vse veselilo tega dne, lani so pa prvokrat vsi premožnejši stanovi pričakovali ga z neko bojaznijo, ki je bila po večjem neopravičena. Ze 1888. leta je „Ameriška zveza delavcev“ bila sklenila, da se ta dan napravi za mejnarodni delavski praznik, in predlanskim je mejnarodni delavski shod v Parizu temu pritrdil.

Veliko delavcev lani ni poslušalo one mejnarodne delavske stranke, ki je svetovala, da bi ta dan s silo ustavili delo; ali letos je pa število onih še večje, ki se iz dobro premišljenih razlogov upirajo temu mejnarodnemu prazniku.

Pred vsem Angleži niso za to, da bi ta dan bil praznik. V Angliji so delavci najbolj organizovani, zato pa baš v tej deželi imajo štrajki največ uspeha. Angleški delavec je trezen, vsako stvar dobro presodi, zato se pa ne dá tako hitro zapeljati od raznih kričarjev na napačna pota. Dobro so delavski vodje v Angliji preudarili tudi zadevo prvega maja in prišli do sklepa, da naj se rajši praznuje tretji dan maja. Temu sklepu pridružijo se nemški delavci, morda tudi avstrijski.

V našem listu je že lani bilo razloženo, zakaj da mi ne moremo biti za ta delavski praznik. Da bi se letos ta praznik ponavljal, proti temu je pa še več pomislekov, katere morajo delavci dobro upoštevati v svojem interesu.

S tem, da bi delavci dne 1. maja samovoljno in protipostavno zapustili delo, ne pridobili bi si simpatij niti vlade, niti postavodajnih zborov. Po vseh evropskih državah se sedaj bavijo vlade in politiki sploh z delavskim vprašanjem. Posebno konservativne stranke kažejo velike simpatije za delavski stan. Da, celó vladarji jeli so svojo pozornost obračati delavskemu vprašanju; na čelu mladi in odločni nemški cesar Viljem II.

Ovire povoljni rešitvi delavskih vprašanj delajo le židovski liberalci. To smo lani videli, ko je bil znani kongres v Berlinu, ki se je posvetoval o delavskih zadevah. Proti kakim odločnim naredbam za delavce bili so najbolj francoski zastopniki, in baš v Franciji imajo že več let vso oblast liberalci v rokah.

Če bodo delavci držali se zakonitega reda in ne bodo z raznimi izgredi ovirali socialne zakonodaje, bodo pač konservativci premagali tudi v tem oziru liberalce.

Ko bi pa delavci jeli posluževati se nasilstva, začeli bi liberalci kričati po vojaški sili, da jih pokori. Liberalna glasila bi nakrat iznašla, da je vsem izgredom kriva le napačna socialna zakonodaja, ki se ozira le na delavce in jim daje pogum.

Prebivalstvo bi se le prerado dalo preslepiti od liberalcev in bi verjelo, da je proti delavcem le surova sila umestna. Simpatije večine prebivalstva bi se obrnile od delavcev, in konservativna stranka bi v postavodajnih zastopih pri najboljši volji zanje ničesar storiti ne mogla.

V Angliji se baš sedaj posvetuje posebna komisija, sestavljena iz učenih in izkušenih mož, o delavskem vprašanju. V Nemčiji je socialna zakonodaja v najboljšem teku, in da se ne ustavi, skrbel bode cesar Viljem sam. V Avstriji pa prestolni govor posebno naglašja zboljšanje delavskega stanja. Delavci imajo lahko upanje, da se bode v kratkem kaj zanje storilo. Baš v tako važnem času pa morajo delavci gledati, da z napačnim ravnanjem vsega dela ne pokvari. To bi se vsekako zgodilo, ko bi delavci samovoljno rušili zakone, kajti vsako nepostavno delo se rado maščuje.

Sedaj pa pogledajmo nekoliko še, kak namen bi imela demonstracija dne 1. maja. Letos hočejo delavci pred vsem demonstrirati za osemurno delo in pa za občno volilno pravico. Da se delavcem po tovarnah in posebno pa po rudnikih skrajša čas za delo, je pač opravičeno, in se bode gotovo socialna zakonodaja prej ali slej pečala tudi s tem vprašanjem. V Angliji se je vlada sama že izrekla, da bi se skrajšal čas za delo v rudnikih. Na drugi strani je pa pri tem treba ozirati se tudi na to, če bode možno v tem oziru popolnoma ustreči delavcem. Vsak treznomislec človek bode priznal, da se z enajsturnega dela ne bode dalo nakrat preiti na osemurni. Naša industrija bi vsled tega preveč trpela, posebno če pomislimo, da morajo baš naši izdelki biti bud boj proti tuji konkurenci. Pri vrenju tega vprašanja se bode moralo gledati na jedni strani na delavce, na drugi pa tudi na podjetnike, da se naša obrtnija ne uniči. Za delavce se bode to vprašanje dalo dovoljno rešiti najbrž le po mejnarodnem potu, ali to je pa težavno, ker v nekaterih državah še vedno vladajo liberalci, kateri so nasprotni vsaki socialni zakonodaji. Ščasoma se bode pa že dalo tudi v tem oziru kaj storiti, kajti povsod vedno bolj prodira prepričanje, da liberalci niso prijatelji naroda.

Samo s skrajšanjem časa za delo pa delavcem še ni pomagano, temveč treba tudi gledati na to, da delavci dobé primerno plačilo. Baš v tem oziru pa ima katoliška stranka trdno voljo kaj storiti za delavce. Kdaj ste slišali, da se je upal kak liberalni vodja izreči, da bi se po sporazumljenju mej delavci in delodajatelji s posredovanjem države moral določiti minimalni delavski zaslužek, ki bi pa moral biti tolik, da bi delavec mogel preživiti svojo družino? Kardinal Manning je pa vlani odločno izrekel to načelo in „Civiltà Cattolica“, organ italijanskih jezuitov to načelo z vso odločnostjo zagovarja. Iz

tega se jasno vidi, da delavci morejo od katoliških in konservativnih mož zahtevati zboljšanje svojega stanja in da pametno storé, da poslušajo take možé, ne pa raznih kričarjev, ki iščejo pri raznih agitacijah le svojega dobička, kar se more reči o raznih socialno-demokratskih vodjah, ki so se vrinili za vodje delavcem, da jih poslednji živé s krajevarji, katere zanje težko odtrgavajo od svojega zaslužka. Ker katoliški možé delavcem odsvetujejo demonstracije dne 1. maja, pač delavci najbolj storé, da jih poslušajo.

Druga stvar, za katero hočejo delavci demonstrirati dne 1. maja, je občna volilna pravica. Mi smo jedenkrat že razpravljali o tej zadevi in dokazali, da vsa stvar za delavce nima posebne vrednosti. Rekli smo, da so vprašanje o občni volilni pravici izprožili liberalci, da bi pozornost delavcev odvračali od drugih važnejših zadev; to rečemo še danes. Občna volilna pravica pri sedanjih razmerah pač ni vredna, da bi se zanjo demonstrovalo.

Ker se je rešitev važnih delavskih vprašanj že začela in so se je lotili možje, ki imajo zares srce za delavski stan in pri tem ne iščejo lastnega dobička ali slave, ker bi demonstracije dne 1. maja to delo le ovirale in ker občnovolilna pravica za delavce pri sedanjih razmerah nima posebne vrednosti, nadejamo se, da bodo delavci, zlasti slovenski po zrelem preudarku se odločili, da ne popusté dela due 1. maja, temveč pozneje po zakonitem potu razode-nejo svoje opravičene želje, ker se bode gotovo z lepo dalo več doseči, nego pa s silo.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 29. aprila.

### Notranje deželo.

**Katoliško šolsko društvo** je imelo v ponedeljek zvečer na Dunaju v veliki dvorani „Glasbenega društva“ občni zbor, ki je bil močno obiskan. Zbralo se je najmanj 4000 ljudi raznih stanov, mnogo duhovnikov, na čelu jim vojaški vikar dr. Koloman Belopotoczky, mnogo plemenitnikov, državnih in deželnih poslancev, članov katoliških dijaških in drugih društev in pa odposlancev župnijskih skupin. Dvorana je bila oklepšana s kipi papeža Leona XIII. in cesarja Franc Josipa. Vsi govori bili so navdušeno sprejeti. Koncem je dal vojaški vikar apostolski blagoslov, dovoljen iz Rima s telegramom kardinala Rampolle. Na tem shodu je posebno izvrstno govoril knez Liechtenstein. Razložil je, kako napreduje krščansko mišljenje po mestih, in navel vzroke, zakaj je propala v parlamentu verska šola. Iz tega govora, katerega priobčimo v celoti, se jasno vidi, da oni neso prav imeli, ki so trdili, da se je knez izneveril dosedanjim načelom svojim.

**Mladočeška adresa** bode odločno naglašala češko državno pravo. V njej se bode tudi kritikovalo, kako vlada izvaja enakopravnost in hoče nemščini dati veljavo državnega jezika. V adresi se bode naglašalo, da se Mladočehi strinjajo z narodno-gospodarsko politiko, ki se napoveduje v prestolnem govoru, samo da mislijo, da bi se morala strogo ločiti kompetenca državnega in deželnega zbora. Oni želé, da se zboljša stanje kmetskega,

posvetni oblastneži, ki jima niso dali ne miru tudi ne prilike, pečati se z nravnimi nauki v podobah in pripovedkah.

Nasproti pa priča mnogo razlogov, da je spisatelj teh nravnih pripovedk blagovestnik moravski, naš sv. Ciril, brat sv. Metoda.

Jezuit Bohuslav Balbin pa nam podaje v svojih: „Miscellanea historica regni Bohemiae. Pragae 1862“ trden zgodovinski dokaz. V zgodovini življenja sv. Cirila in Metoda naravnost pravi: Sveti Ciril je izdal pripovedke v grškem jeziku, ki so prekrasne in se čitajo v najstarejši pisavi „slovanski“ (slavice) v naših starih knjigarnah in katere so preložene v tem stoletju na latinsko.

Balbin je živel pozneje kakor Korderij in vendar govori tako naravnost in s tako gotovostjo; iz tega smemo sklepati, da je vsekakor Cirilove pripovedke v slovanskem jeziku sam videl in čital. Kar si je želel Bolland, naj bi se iskal kak slovanski izvod, to se je posrečilo Balbinu.

K temu nam je pridejati še drug notranji dokaz. Učeni zgodovinar dr. G. Weber, označujoč IX. stoletje grškega cesarstva, piše v svoji občni zgodovini: „Kljub vladajoči sprijenosti ljudski in ostudnosti dvora pod cesarjem Mihaelom III. je Carjigrad vendar ostal skozi cel srednji vek sedež olike in učenosti. — Nравности in kreposti

ni bilo. Celó najkrepkejši cesarji so skrunili svojo bojno slavo z nečloveško grozovitostjo, — potrata in pohotnost je bila slast življenja.“

Če primerjamo s tem zgodovinskim spričevanjem tistega časa predgovor Cirilovih pripovedk — tako moramo reči, da je spisatelj teh pripovedk neovrgljivo le sv. Ciril „filozof carjigrajski“, ki je poznal nravne hibe svojega časa v onem svetovnem mestu ter spisal one pripovedke, predno se je podal na svoje misijonsko delovanje. Koncem svojega predgovora pravi: „Tako (s temi pripovedkami, v katerih biča tako občutljivo strasti) bomo omajali s pomočjo Jezusa Krista skalo strasti.“

Konstantin (Ciril), modrijan in menih v Carjigradu, vsled svoje pobožnosti, svetosti in vnetosti za božjo čast in ker je čutil strast in greh na cesarskem dvoru, ni mogel očitno grajati, ker bi ga sicer kaj hitro odpravili; zato je izvolil pripovedke, s katerimi ujedljivo osramotuje dvorjanske strasti, tako, da se ne dotakne nobene osebe, nasproti pa povzdi-guje strasti nasprotno krepost v najlepšo svetlobo. Tako delo je mogel izvršiti le tako občno pripoznani duševni velikan, kakor je bil sv. Ciril.

O tistem času so se držali v Carjigradu najbolj Aristoteljeve filosofije in sveti moravski blagovestnik gotovo tudi, zato so ga imenovali „filosofa“; — in prav njegov predgovor se začinja: Kakor trdi Aristotel v svojih problemih itd.“ To kaže, da mu je

bil Aristotel priljubljen. In v 19. pripovedki, I. knj., govori: „Kakor piše Aristotel . . .“

Da so te nravne pripovedke res izvirno grške, je v njih samih mnogo znakov.

Poleg notranjih dokazov govori še ta okoliščina za sv. Cirila, moravskega blagovestnika, kot izvirnega pisatelja teh pripovedk, da še dandanes živi povedka o zmaju (pol ptiča, pol zverine) mej moravskim ljudstvom. III. knj., 9. povedka.

Tudi 23. povedka, III. knj. o Donavi in Črnem morju priča, da je spisatelj ondi blizu živel in bival (v Carjigradu), sicer bi bil vzel v svojo pripovedko drugo bolj znano reko in morje.

Preostane še, določiti, kdaj in kje je sv. Ciril spisal svoje pripovedke? Natančno ne moremo tega določiti; prav verjetno je pa, če rečemo, da jih je spisal še kot menih v Carjigradu, kakor kaže v predgovoru namen, namreč boriti se zoper greh in strast, ki je tako bujno gospodovala tedaj v Carjigradu.

Prav verjetno je pa, da je Ciril te svoje prekrasne pripovedke tudi v slovansko preložil, ko je 4½. leta bival v Moraviji, zlasti ker so bile v knjigarnah jezuitov „slovanske“ in so jih tudi čitali. Tako čitamo pri Bollandu (Lectioes ecclesiasticae de St. Cyrillo et Methodio): „Bl. Ciril pridobil Kristu (Moravce) je iznašel tudi nove črke ali znamke in pretolmačil stari in novi zakon in še



obrtne in delavskega stanú, in da se vprašanje o vvedenju delavskih zbornic ugodno reši, predno se vvede občna volilna pravica. Gledé vnanje politike bode mladočeska adresa le omenila, da želé, naj si država prizadeva pomanjšati mejnarodna nasprotja in vojna bremena. Vsa adresa stala bode na avtonomističnem stališču, ali vendar bode priznavala jedinstvo države, centralni parlament in pa potrebe Avstrije kot velevlasti.

**Mladočeh Herold** je proti dopisniku časopisa „Dziennik polski“ izrekel obžalovanje, da je v deželnem zboru rabil kaj neprevide ne izraze o Poljakih. Ta mladočeski politik je zagotavljal, da nikakor ni mislil žaliti Poljakov, s katerimi želi zveze. Poljaki pa se najbrž ne bodo navduševali za Mladočehe, posebno ker so jih nedavno še nesramno napadali „Narodni Listy“. S svojim postopanjem je Herold pokazal, kako malo sposoben je on za narodnega zastopnika. Herold se je sedaj spokoril, kdaj se bodeta pa dr. Gregor in dr. Vašaty, ki sta še več zagrešila s svojo brezozirnostjo proti drugim strankam?

**Brezuspešna volitev.** Dne 26. t. m. je trgovska zbornica v Plznu volila predsedstvo. Po § 13. se morajo vsi funkcionarji voliti z absolutno večino glasov. Pri prvi volitvi se je oddalo 10 nemških, 7 staročeskkih in 17 mladočeskkih glasov. Pri ožji volitvi oddalo se je zopet 17 mladočeskkih glasov in 10 nemških glasov. Staročehi so pa oddali prazne listke. Ker je pri seji bilo 34 svetovalcev, manjka Mladočehom jeden glas do večine in torej ni nikdo izvoljen. Zbornica je torej še brez predsedstva.

### Vnanje države.

**Srbija in Bolgarija.** V Srbiji je bilo več bolgarskih emigrantov, ki pa nikakor neso mirno živeli, temveč vedno kovali razne zarote proti Bolgariji. Ti emigranti pomagali so morilecem ministra Belčeva, da so ušli. Srbska oblastva so jim že pred nekim časom prepovedala, da ne smejo prebivati blizu bolgarske meje. Ker pa policija ni strogo pazila nanje, neso se vedno strogo držali te prepovedi. Nedavno se je pa bolgarska vlada pritožila v Belemgradu zaradi teh emigrantov in zahtevala, da jej izroče Rizova, ki je bil v zvezi z morilci bolgarskega finančnega ministra. V Srbiji se neso mogli odločiti, da bi Rizova zaprli, temveč so le emigrantom namignili, da naj zapusté Srbijo, in zadnja poročila iz Belegrada že vedó povedati, da bolgarski emigranti ostavijo Srbijo.

**Kraljica Natalija** se še nič ne pripravlja, da bi zapustila Srbijo. Vladni list „Odjek“ je odločno za to, da se kraljica odpravi iz Srbije, če treba, tudi s silo. Zánjo ne velja XIV. član ustave, da se nobeden srbski državlján ne sme iztirati. Ona ni navadna državljanka, temveč pripada kraljevi rodbini. V ustavnih monarhijah se tudi državljani ne smejo iztiravati, ali kakemu članu vladarske rodbine se pa večkrat odloči, da mora bivati v inozemstvu. Vladno glasilo pa misli, da ni v prvi vrsti dolžnost vlade, temveč dolžnost regentstva, da odpravi kraljico iz dežele. — Sevéda je vprašanje, če bode kraljica šla, ko jo regentstvo pozove. Če ne bode hotela iti, bode morala vendarle vlada jo s silo iztirati, če je ne bodo hoteli pustiti v Belemgradu. Ta stvar bode srbskim državljanom napravljala še skrbi, kajti sile rabiti se prav ne upajo, z lepo pa kraljica ne pojde, ker ji odgovarjajo naprednjaki.

**Veliki knez Sergej** prevzame dne 12. maja generalno gubernatorstvo v Moskvi. Konservativni listi se jako veselé novega generalnega gubernatorja, posebno ker je zadnje dni njegova soproga pre-

pila v pravoslavlje. Od novega generalnega gubernatorja pričakujejo, da bode v kratkem iz Moskve potrebil vse žide. — Da so Dolgorukova odslovili od generalnega gubernatorstva, je, kakor se sedaj govori, bilo to vzrok, ker je bil povabil na ples, prirejen v čast velikemu knetu Sergeju, ko je bil v Moskvi, tudi židovskega bankirja Poljakova in ga na plesu jako odlikoval.

**Italija in Francija.** Italijanski ministerski predsednik je 26. t. m. kosil z veleposlanikom Bilotom pri slikarju Hebertu, ravnatelju zavoda „Académie de France“ v Rimu. Pri tej priliki se je mnogo napivalo prijateljstvu mej Francijo in Italijo. Ta obed je pokazal, da nova italijanska vlada resno želi sprijazniti se s Francijo in potem izstopiti iz trodržavne zveze. Bog vé, če ne doživimo še trodržavne zveze mej Rusijo, Francijo in Italijo.

## Izvirni dopisi.

**Iz Gorenje Savinjske doline, 27. aprila.\*)** „Slovenec“ je dne 4. aprila t. l. objavil dopis, katerega moramo pojasniti, oziroma popraviti.

Resnica je sicer, da je prišel Franc (pravilno Jože) Tesovnik p. d. Trbovšek iz Gorenjega Grada pijan, — namesto domov, — kamor bi mu bilo naravnost eno celo uro bližje — na Ljubno.

Da se je s Kopušarjem sošel in sicer na mostu, je resnica, pa tisti mu ni prigovarjal v gostilno, ampak domov — nasprotno pa je Tesovnik njega silil, naj gre z njim, da bi mu menda pri težavnem delu pomagal. — Kopušar se mu zmuzne v bližnjo gostilno, pa za njim pride tudi Tesovnik; naročita si skupno vina, pri katerem se pričneta prepirati in konečno tudi zgrabita. —

Kako si je Tesovnik svoj nos nekoliko poškodoval, to bo v kratkem sodišče določilo, trditi pa se sme, da Tesovniku ne manjka pol nosu; našel je, kar je iskal. Tudi, kar se o kravi pripoveduje, ni resnica, kajti to se pač ne more reči, kdo je tisto s koso vrezal; toliko pa se vendar vé, da tiste do danes še ni mesar dobil!

Po onej praski pride Tesovnik v županovo gostilno in zahteva vina, katerega pa on kot znan prepiralec v noči ne dobi; — da bi bil za svet vprašal, ni res, kar je sam Tesovnik prostovoljno pri c. kr. okr. sodišču v Gorenjem Gradu dne 25. t. m. pripoznal. Tudi je neistina, da bi tisti šel v graško bolnico.

Mislimo pa, da bi take malenkosti ne bilo treba zaradi osebnega sovraštva na veliki zvon obešati in po vseh časopisih v svet trobiti; to delajo tisti ljudje, ki hočejo iz komarja napraviti vola.

To so ljudje naročniki nemških liberalnih listov, kamor tudi umazano dopisujejo — eden teh je tako „zbrihtan“, da je celo že v Celji pri uredništvu „Lesjaka“ posloval. Drugi pa je tako premožen, da ima skoro vsaki petek meso na mizi, če bi ga prav čez teden kupiti ne mogel.

Toliko za danes.

\*) Na izrečno željo objavimo ta dopis. Op. ured.

## Dnevne novice.

(„Slov. Narod“ in III. red.) Surovosti, katere uganja „Slov. Narod“ vzlasti v zadnjih dnevih, naštevati, bi bilo vođo v Savo nositi. Kar pa piše o III. redu sv. Frančiška v včerajšnji številki, presega tudi meje najzlobnejšega židovsko-liberalnega lista. „Narod“ namreč piše: Razsodnih ljudi ne ulové v ta „sveti III. red“, in ti z vrvjo čez pas privezani ljudje „III. reda“ nam ne bodo skvarili naših plesov. Ples je bil in bode, dokler bode ljudi na svetu, in prej bodo marsikatera druga poslopja prazna, nego plesišča. . . Famozen aparat III. reda! — Tako „Narod“ smeši ta cerkveni red. „Razsodnih ljudi ne ulové v ta sveti III. red“, pravi „Narod“. Kaj pa poreče k temu, da je papež Leon XIII. sam tretjerednik, torej po „Narodu“ „z vrvjo čez pas privezan človek“, da sv. Oče tako iskreno priporoča tretji red, ki vzlasti blagodejno vpliva na pravi razvoj socialnega življenja? Toda kaj je „Narodu“ papež, to predobro vemo, zato se ne čudimo, da tako bogokletno napada institucijo, za katere razvoj je Leon XIII. izdal posebno okrožnico. — Pač res, „Narodova“ gospóda, ako bodete tako pisali, bodo tudi mej Slovenci marsikatera druga poslopja (to je cerkve) poprej prazna, nego plesišča, toda vprašamo Vas, bode li tedaj slovensko ljudstvo srečno, bode li s tem napredovalo njegovo gmočno in duševno blagostanje? Vi ljudstvu izpodkopujete versko-nravno krepko, ali ne veste, da je narod brez versko-nravne kreposti — mrlí? — Ubogo ljudstvo slovensko,

kaj si zagrešilo, da moraš toliko trpeti zaradi slavo-hlepja dveh, treh političnih pusto- in koristolovcev?

(Poročil) se je danes dopoldne ob 11. uri v tukajšnji knezoškofijski domači kapeli g. dr. Ivan Šušteršič, odvetniški koncipijent, z gospd. Bogomilo Šumanovo, hčerjo kranjskega deželnega šolskega nadzornika, gosp. Josipa Šumana. Poročil ju je sošolec ženinov, knezoškofijski tajnik čast. gosp. Sebastian Elbert. Ad multos annos!

(Šolske igre) prično se na tukajšnji novi nižji gimnaziji 6. maja in vršile se bodo ob sredah in sobotah od 5. do 7. ure na travniku, ležečem nasproti Kolizeju onstran železnice. Ta travnik je slavni mestni zbor blagovoljno prepustil gimnazijski mladini za igrišče. Igre bode učil in vodil gospod Fr. Brunet, učitelj telovadbe, nadzorovali pa bodo mladino tudi g. ravnatelj in gg. profesorji. Udeleževati se teh šolskih iger ni nihče prisiljen, najmanj tisti, katerim bi stariši ali odgovorni varuhi tega ne dovolili. Namen igranj je, krepiti mladini telesne moči v čistem zdravem zraku ter tako zajedno pospeševati tudi razvoj duha. To naj bi uvaževali oni, ki branijo mladini, udeleževati se iger.

(Pri glasbeno-deklamatorični akademiji), ki bode prihodnjo soboto v redutni dvorani na korist ubogim dijakom obeh ljubljanskih gimnazij, sodelovalo bode nad dvesto učencev, mej temi 185 pevcev. Nastopil bode tudi prvič novoosnovani gimnazijski orkester ter spremljal dva deška zbora. Ker take akademije že več let ni bilo in ker je nje namen preblag, podpirati najrevnejše učence, ki so navadno najbolj nadarjeni, pričakujemo, da ne bodo zamán trkali ubogi učenci na blaga srca svojih prijateljev in dobrotnikov. Vstopnice se dobivajo pri gosp. Till-u v Špitalskih ulicah in v soboto zvečer pri blagajnici. Cene so jim po kakovosti mesta: 1 gld. 50 kr., 1 gld., 80 kr., 50 kr., za dijake 30 kr. Preplačila se hvaležno vzprejemajo.

(Imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov.) Za okrajne šolske nadzornike so imenovani: ravnatelj učiteljske pripravnice v Mariboru, gosp. Henrik Schreiner, za mariborsko okolico; veroučitelj na pripravnici, g. Fr. Janežič, za šolski okraj šentlenartski in slovenjebistriški; učitelj na tamošnji vadnici, g. Ernest Leske, za šmarijski šolski okraj.

(Imenovanje.) Konceptni praktikant pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani, g. Adolf Bohinec, je imenovan za finančnega koncipista v X. plačilnem razredu.

(Magistratni razglas) z dne 28. januarja t. l., s katerim se je zapovedalo, da smejo psi le s torbo okoli letati, ali pa se morajo povsod zunaj hiše le na vrvici voditi, izgubi z današnjim dnevom svojo veljavo.

(Pojasnilo.) Neki č. g. župnik iz trebanjskega okraja nas prosi, naj potrdimo, da ni on pisatelj listka „Kandidat“ v št. 63. našega lista, kakor ga nekateri sumničijo. To tem rajši storimo, ker je „Slov. Narod“ v nekem dopisu naravnost s prstom kazal na „dozdevnega“ gospoda. Mi prav odločno zatrjujemo, da se dotični listek v najmanjši meri ne tiče gospoda sodnika v Trebnjem, da spisa nismo prejeli od duhovnika in da dotični pisatelj ne živi na Kranjskem. To menda zadostuje na razne napade; sicer pa smo pripravljeni na katerem-koli mestu to svojo trditev z imeni dokazati. Le slučaj je nanesel in ne kako nasprotstvo do gg. uradnikov, da je bil dotični listek ravno po volitvah objavljen.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda) je že pred davnim razposlalo vsem podružnicam po slovenski zemlji podobice-sprejemnic v tolikem številu, kolikor ima vsaka podružnica družbenikov. Slovenski svet sme verjeti, da je bil družbi precejšen napor, predno si je pridobila teh lepih sprejemnic s podobami naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Tudi to bo slednjemu jasno, da prvomestnikov in tajnikov trud ni bil mal, ki sta na vsako teh podobice — torej do 10.000krat — zapisavala lastnoročno svoje ime. — Smeli bi zato čast. podružnice, ki niso še dostavile podobice našim udom, poprositi, da naj že iz obsirnosti do vodstvenega truda bodo tako uljudne ter storé prej ko prej svojo narodno dolžnost.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Gospodičina Ivana Kobilica) Ljubljanka, slovenskemu občinstvu znana umetnica, biva sedaj v Parizu ter je izročila tamošnjemu salonu moder-

mного družega iz grškega ali latinskega v slovanski jezik etc.“ Iz tega dostavka „in še mnogo družega“ izhaja, da smemo k temu pristevati tudi njegove pripovedke. Prav isto spričevanje najdemo v življenjespisu sv. Ludmile od Bollandia.

Da so pa te pripovedke svetu tako dolgo neznane ostale, nas to ne sme begati, saj so tudi dela sv. Dionizija Areopagita več stoletij neznana bila celó v Rimu in vsem zahodu; še le naš sveti Ciril torej okoli leta 868 jih je zahodnemu svetu oznanil; prav taka se je godila še mnogim drugim izvrstnim knjigam.

Čeravno pa nimamo nobenega rokopisa slovanske liturgije spisane od samega Cirila in Metoda, vendar iz tega še ne izhaja, da ne bi moglo biti nobenih v slovanski jezik preloženih Cirilovih pripovedk. Da so bile v starih knjigarnah jezuitov, spričuje Balbin leta 1862, zakaj te pripovedke so bile kakor dragoceni biseri.

Tako tedaj, menimo, pravi Simon Perzich, da smo spolnili svojo nalogo, ter kolikor mogoče dovoljno dokazali, da je sveti Ciril, apostol slovanski (zlasti moravskih Slovanov), zares pravi pisatelj pripovedk „Apologi morales“ — in le to še želimo, da bi se povsod mej ljudstvom razširile in mnogo sadu obrodile. V ta namen pridenem nekatere pripovedke sv. Cirila za poskušnjo. (Dalje sledi.)



nih umetnikov dve novi svoji sliki. Odbor je obe slike sprejel v letošnje izložbo. To odlikovanje je najboljši dokaz o vrlinah te umetnice, ker od 2800 pripisanih slik sprejetih je samo 200. Gospodičina Kobilica se bode nekda udeležila tudi letošnjih razstav v Pragi in Berlinu.

(Grozna nesreča na železnici.) V nedeljo po noči je stopil načelnik postaje v Jaski, Ivan Apostol, iz pisarne, ko je vlak državne železnice pridrčal na kolodvor. Iz neznanega vzroka pride načelnik pod lokomotivo, ki ga zgrabi in pretare, da je čez nekaj ur umrl.

(Češki novomašniki iz celovškega semenišča.) Znano je, da je na Koroškem vedno veliko pomanjkanje duhovnikov. Radi tega bili so poklicani mladenci iz drugih dežel, ki so se izobraževali v celovškem semenišču ter pozneje pomagali domačim duhovnikom v pastirovanji; prihajali so povsem mladenci iz Laške, Kranjske, Štirske, Tirolske in iz daljne — Češke. Iz zadnje dežele prišlo je zlasti leta 1848 lepo število bogoslovcev v Celovec, ko je krški škofiji stoloval njih rojak Lidmansk. Največ Čehov prišlo je pa na Koroško v poslednjih petih letih, in to je dokaj bôdlo dunajske in koroške liberalne liste. Dolgo so to predbacivali mil. gosp. škofu dr. Kahnu, češ, da hoče počesiti Korošce. Kaj je škof odgovoril na te napade, je čitateljem gotovo še v dobrem spominu. In vzlic temu mu to očitajo vsako leto. Tako so n. pr. lani, ko je bilo posvečenih 8 Čehov v novomašnike, pisali liberalni lističi o „böhmische Ueberschwemmung“. Kaj bodo pa letos rekli, ko zapusti celovško semenišče — 13 čeških novomašnikov, in, kakor se „Čechu“ poroča, večinoma pridejo v slovenske kraje, kjer bodo delovali, kakor njih predniki, za katoliško-slovensko narodno stvar. Jezo svojo bodo zopet izlivali po svojih liberalnih glasilih nad „pemskimi hetzkaplani“, zlasti te dni, kajti včeraj so prejeli subdijakoniat, jutri bodo pa dijakoniat in v 2. dan maja presbiterat nastopni Čehi, in sicer gospodje: Josip Drdlík iz Budina (nova maša bode v Celovci dné 3. maja), Fr. Holec iz Vrba (nova maša 10. maja v Vrbi), Karol Hüttner iz Tučap (nova maša 7. maja v Č. Budjevicah), Vilj. Janku iz Počatek (nova maša 7. maja v Počatkah), J. Kindlmann iz Velešina (nova maša 7. maja v Velešinu), Anton Konečný iz Napajedel na Moravskem (nova maša 10. maja v Napajedlih), Josip Sedláček iz Škočic (nova maša 3. maja v Šmihelu pri Pliberku na Koroškem), Fran Šilhavy iz Bohdalina (nova maša 10. maja v Katovicah), Fr. Štingl iz Štjahlav (nova maša 10. maja v Plznji), Martin Urbánek iz Stražnice na Moravskem (nova maša 3. maja v Loreti pri Celovci), V. Valeš iz Mydlovar (nova maša 10. maja v Zaháji), Al. Vána iz Usti nad Orlico (nova maša 3. maja pri St. Jakobu v Rožni dolini na Koroškem). Dalje bode č. g. A. Pelnár radi svoje mladosti posvečen samo za dijakona in bode imenovan prefektom deškega semenišča v Celovcu. — Nadejamo se, da bodo bratje Čehi, kateri bodo nameščeni po slovenskih krajih, marljivo in požrtvovalno delovali za katoliško in narodno stvar, ti pa, ki pridejo v nemške kraje, za katoliško stvar, kajti samo tem potom dosegli bodo koroški Slovenci pravice svoje, ako bodo po uradih in na višjih mestih na Koroškem pravični koroški Nemci, kakor je to bilo za Slomškove dôbe.

(Važno za brambovce.) S 1. dnem maja stopi v veljavo naredba za c. kr. deželno brambo, da se brambovcem ni treba oglašati pred in po vojaških vajah ali naznanjati premembo stanovanlišča pri okrajnem naredniku, temveč pri dotičnih županstvih. S tem je županom naloženo novo odgovorno delo.

(Iz minoritskega reda.) Dne 14. in 15. t. m. je bila na Dunaju „Congregatio intermedia“ avstrijsko-štajerske minoritske pokrajine. Dosedanji župnijski administrator v Št. Vidu pri Ptuj, č. g. o. K. Salamun, je imenovan za gvardijana in administratorja župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj, dosedanji gvardijan, č. g. o. Benedikt Hertiš, je premeščen kot administrator v Št. Vid pri Ptuj.

### Telegrami.

Dunaj, 29. aprila. V današnji seji adreznega odseka zbornice poslancev predložen adrečni načrt poslanca Bilinskega izreka zahvalo, neomahljivo zvestobo, odkritosrčno veselje o pomirljivem izvestju gledé na utemeljeno upanje, da se ohrani mir, obeta te-

meljito razpravljanje socijalnih problemov omenjenih v prestolnem govoru, pritrjuje napovedanim vladnim predlogom, mej drugim o pomočni akciji za Lloyd in dunavsko parniško družbo, o akciji za poddržavljenje železnic, tarifnih naredbah uprave državnih železnic, dunajski mestni železnici, regulovanju Dunajšice, ker so zastopniki vseh dežel odkritosrčno pripravljeni dati mestu Dunaju značaj velicega mesta, ki mu gré kot prestolnici cesarjevi. Urejevanje trgovskih razmer s prijateljskimi državami v prvi vrsti z Nemčijo ugaja gospodarskim koristim vseh slojev prebivalstva. Interesi kmetijstva, katere je prekomorska konkurenca spravila na rob propada, in interesi mnogobrojnih industrij govore za povrat k jedino zdravi sistemi trgovskih pogodb. Da se ohrani ravnotežje v državnem gospodarstvu, se ne smejo valutne razmere prezirati. Poslanci bodo z udanim zaupanjem poslušali cesarski poziv in strankarske želje in težnje sprva zdrževali in pred vsem gojili interese nad strankami stoječe skupnosti. Adrečni načrt omenja naravne in zgodovinske posebnosti dežel. Na to različnost razmer opira se ustavno priznana potreba avtonomnih naprav, ki so, dopolnjujoč državno skrb, pripravne za pospeševanje miru mej narodnostmi. Pred vse stavijo vsi narodi jednotno moč države. Narodni zastopniki bodo vse opustili, kar bi utegnulo omajati jednotnost in vse storili, kar bi pospeševalo državno moč. Prizadevali se bodo po blagosrčnem izreku cesarjevim vblaziti nasprotja in dobiti tla za skupno delovanje. Koncem se navdušeno označuje cesar kot utelesitev jednotne, mogočne državne vezi.

Dunaj, 29. aprila. V adreznem odseku zbornice poslancev izjavil je Plener v imenu levice, da so njegovi somišljeniki pripravljeni o Bilinskega adreznem načrtu preiti v podrobno debato samo s pogojem, če se naglasi nemoten razvoj ljudske šole, izpusté nekatera mesta adrese, ki poudarjajo avtonomijo in se vsprejme jasen in določen odstavek o češko-nemški spravi ter bolj naglasi jednota in moč države. Coronini je v imenu kluba svojega pritrdil, da se vsprejme Bilinskega adresa za podlago podrobni debati.

Berolin, 28. aprila. Zaradi Moltkejeve smrti so razobešene črne zastave na uradnih in zasebnih poslopih. Moltkejev most in Lehrtski kolodvor sta žalno okrašena. Na kraljevskem trgu so nastavljeni vojaki, vojaška društva z žalno obvitimi zastavami in deputacije vseh akademičnih zvez. Cesar, cesarjevič, principi Henrik, Eitel in Friderik došli so pred 11. uro pred poslopje generalnega štaba. Najprej pokazale so se iz poslopja tri zastave koberškega polka in pomorskega bataljona, potem deli so krsto z običajnimi ceremonijami na mrtvaški voz, v kateri je bilo vpreženih šest konj. Pred vozom stopal je polkovnik Gossler z maršalsko palico, potem pa častniki generalnega štaba z redi in venci. Za vozom šli so cesar, saksonski kralj in drugi nemški vladarji. Sprevod pomikal se je okrog sohe zmage na Lehrtski kolodvor, kamor je dospel ob eni popoludne.

Pariz, 29. aprila. Za dan 1. maja dela vlada obširne naredbe. Bilo je že več hišnih preiskav in danes je nekda že odrejeno, da zapró več anarhistov, ki hujskajo k vstaji dné 1. maja. Vojaki so od danes do 1. dné maja pripravljeni.

Bruselj, 29. aprila. Za dan 1. maja so pripravljene posadke večjih mest. Žandarmerijo pomnožili so v večjih mestih.

Manipur, 29. aprila. Prišle so vse tri kolone in našle mesto in palačo prazno, več poslopij je oropanih, v ograji pred palačo našli so glave angleških častnikov, katere so pobili Manipurci. Raja in drugi principi bežali so proti severovzhodu.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejšajoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—76)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

### Javno vprašanje

na gospoda notarja Ivana Gogalo

predsednika „Slovenskega društva“

v Ljubljani.

Iz zanesljivega vira se je podpisnemu sporočilo, da ste Vi v soboto, ko ste slavili svojo volilno zmago v ljubljanski čitalnici, hvalili zlasti zanimanje narodnih ljubljanskih dam za volitve v mestni zastop; med drugim da ste rekli: „Narodne naše dame so se celó dogovorile, da bodo, ako bi bila nasprotna agitacija presilna, šle h kaplanu Kalanu k spovedi zato, da ne bo imel časa agitovati.“

Ker se mi ta stvar vzlasti z ozirom na naše narodne dame zdi neverojetna, usojam se, Vas javno vprašati: „Ali ste res tako ali podobno govorili in katere so eventualno one narodne dame, ki so se domenile o tej zadevi, ker dotične „nerodne dame“ bo dobro nastaviti kot „Anstandsamen“ pri novi višji dekliški šoli!!

V Ljubljani, dné 28. aprila 1891.

Andrej Kalan,  
kaplan.

### Vremensko sporočilo.

| Dan        | Cas            | Stanje               | Veter | Vreme     | Mokrine na 24 ur v mil |
|------------|----------------|----------------------|-------|-----------|------------------------|
| opazovanja | zrakomera v mm | toplomera po Celziju |       |           |                        |
| 28         | 7. u. zjut.    | 730 4                | 7-0   | sl. jzpad | 24 80                  |
|            | 2. u. pop.     | 729 8                | 9-0   | sl. svzh. | dež                    |
|            | 9. u. zveč.    | 728 9                | 9-0   | brezv.    |                        |

Srednja temperatura 8-3°, za 2-6° pod normalom.

### Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. aprila.

|                                           |     |     |        |     |
|-------------------------------------------|-----|-----|--------|-----|
| Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka) | 92  | gld | 60     | kr. |
| Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „                | 92  | „   | 55     | „   |
| 5% avstr. zlata renta, davka prosta       | 110 | „   | 65     | „   |
| Papirna renta, davka prosta               | 101 | „   | 88     | „   |
| Akcije avstr.-ogerske banke               | 991 | „   | —      | „   |
| Kreditne akcije                           | 300 | „   | 75     | „   |
| London                                    | 116 | „   | 90     | „   |
| Srebro                                    | —   | „   | —      | „   |
| Francoški napoleond.                      | 9   | „   | 26 1/2 | „   |
| Cesarski cekini                           | 5   | „   | 51     | „   |
| Nemške marke                              | 57  | „   | 15     | „   |

## Dobro prodajalko

za mešano blago

takoj sprejemem za filialo v Dragi.

J. Modic,

Nova Vas pri Rakeku.

(3—2)

Naprodaj je iz proste roke

## hiša s prodajalnico.

Slonove ulice št. 16. Celje.

Ponudbe sprejema: U. Štibernik.  
Celje.

(3—1)

V prodajalnicoo z mešanim blagom

vsprejme se takoj

## čvrst dečko,

ki je dovršil prvi ali drugi gimnazijalni razred z dobrim vspehom.

France Kos,  
trgovec v Idriji.

(2—1)

C. kr. privileg.

umetelni zavod za cerkveno opravo

v Freistadtu (Gorenje-Avstrijsko)

prodaje priznane umetelne:

altarje, lece, spovednice, stole,  
grobne spomenike, križeva pota,  
slikano steklo, paramente, ban-  
dera, božje grobove, orglje in  
harmonije. (10—4)

Prejemljejo se imenovani predmetje tudi v popravo.

Vzorci in drugo brezplačno.

Plačevanje jako ugodno.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Izdajatelj: Anton Kržiš.